

ΔΙΑΔΟΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ*

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΑΠΟΧΩΡΟΥΝΤΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΕΡΓΑΜΟΥ
κ. ΙΩΑΝΝΗ (ΖΗΖΙΟΥΛΑ)

Ἡ συμπλήρωση ἑνὸς ἔτους προεδρίας στὸ ἀνώτατο πνευματικὸ ἴδρυμα τῆς Χώρας μας ἀποτελεῖ γιὰ τὸν ἀπερχόμενον Πρόεδρο ἀφορμὴ συγκινησεως καὶ εὐγνωμοσύνης. Παλαιότερα ἢ τελετὴ τῆς παραδόσεως τῆς προεδρίας στὸν νέο Πρόεδρο τῆς Ἀκαδημίας συνοδεύεταν ἀπὸ τὸν ἀπολογισμὸ τοῦ συντελεσθέντος κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἔργου τοῦ Ἰδρύματος. Τοῦτο ὅμως, κατὰ τὰ κρατοῦντα ἀπὸ ἐτῶν ἔχει ἤδη γίνεи μὲ τρόπο λεπτομερῆ καὶ ἐμπεριστατωμένο κατὰ τὴν τελευταίαν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τοῦ ἔτους ἀπὸ τὸν κ. Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Ἰδρύματος. Θὰ ἀποτελοῦσε, συνεπῶς, ἀνιαρὴ ἐπανάληψη καὶ περιττολογία, ἴσως δὲ καὶ ἀνεπίτρεπτη περιαυτολογία, κάθε προσπάθεια ἐκθέσεως πεπραγμένων τῆ στιγμῆ αὐτῆ.

Στὸν ἀποχωροῦντα Πρόεδρο ἀνήκει τῆ στιγμῆ αὐτῆ τὸ εὐχάριστο καθήκον νὰ ἐκφράσει τὴν εὐγνωμοσύνη του πρῶτον πρὸς τὸν διέποντα τὰ πάντα μὲ τὴν Πρόνοιάν Του Ἁγίου Θεοῦ γιὰ τὴν εὐλογία καὶ ἐνίσχυσή Του στὸ ἔργο τῆς Προεδρίας, καθὼς καὶ πρὸς ὅλα τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας γιὰ τὴν τιμὴ τῆς ἀναθέσεως σ' αὐτὸν ἑνὸς τόσο ὑψηλοῦ καὶ ὑπευθύνου λειτουργήματος, καὶ τῆ συμπάσταση καὶ συνεργασία των καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς Προεδρίας. Ἰδιαιτέρως εὐγνώμονα αἰσθήματα ἐκφράζω πρὸς τὰ μέλη τῆς Συγκλήτου, μάλιστα δὲ πρὸς τὸν Γενικὸ Γραμματέα κ. Νικόλαο Μαρσανιώτη, τοῦ ὁποῦ ἡ ἄοκνος μέριμνα καὶ οἱ πρωτοβουλίες γιὰ τὴν προώθηση τοῦ ἔργου τῆς Ἀκαδημίας ὑπῆρξαν ἀπο-

* Δημοσία Συνεδρία τῆς 9ης Ἰανουαρίου 2003.

φασιστικής σημασίας για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών μου. Έγκάρδιες ευχαριστίες απευθύνω επίσης προς τὰ διοικητικά στελέχη και τὸ υπαλληλικὸ προσωπικὸ τῆς Ἀκαδημίας, τὰ ὁποῖα μὲ πίστη και ἀφοσίωση ὑπηρετήσαν τὸ Ἴδρυμα, μάλιστα δὲ πρὸς τὴν ἐπιφορτισμένη και μὲ τὰ καθήκοντα γραμματέως τοῦ Προέδρου κυρία Γιαννουλάκη-Γιόκαρη.

Κατὰ τὴν ἐπίσημη ἀνάληψη τῶν προεδρικῶν καθηκόντων μου πρὸ ἑνὸς ἔτους εἶχα ἐκφράσει ὀρισμένες σκέψεις ὡς πρὸς τὴ θέση τῆς Ἀκαδημίας ἐνώπιον τῶν μεγάλων, πνευματικῶν κυρίως, προβλημάτων τῆς ἐποχῆς μας. Ἐπεσήμανα ἰδιαίτερος τρεῖς βασικὲς κατηγορίες προβλημάτων, ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα ἡ κοινωνία προσβλέπει ἰδιαίτερος πρὸς τὴν πνευματικὴ τῆς ἡγεσία. Πρόκειται γιὰ τὴν προστασία τῆς ἀξιοπρέπειας και ἠθικῆς ἀκεραιότητος τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου ἀπὸ τὴ ραγδαία ἀνάπτυξη τῆς ἐπιστήμης και τῆς τεχνικῆς, τὴν προστασία τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος ἀπὸ τὴν ἀλόγιστη και καταχρηστικὴ ἐκμετάλλευση τῶν φυσικῶν πόρων, και τὸν ρόλο τῶν πολιτισμικῶν ταυτοτήτων και ἰδιαιτεροτήτων μέσα σὲ ἓνα ὀλοταχῶς ἐνοποιούμενο κόσμο.

Ἡ ἐπισήμανση τῶν προβλημάτων αὐτῶν δὲν ἐσήμαινε ὅτι κατὰ τὸ βραχὺ διάστημα τῆς ἐνιαύσιας προεδρίας μου θὰ ἐκαλύπτοντο τὰ πελώρια αὐτὰ θέματα. Ἐπρόκειτο ἀπλῶς περὶ εὐαισθητοποιήσεως τοῦ ἀνωτάτου πνευματικοῦ ἰδρύματος τῆς πατρίδας μας ὡς πρὸς τὶς ἀνάγκες και προσδοκίαι τῆς σημερινῆς κοινωνίας, και τῆς δημιουργίας προσανατολισμοῦ και προοπτικῆς στὰ ἐνδιαφέροντα και τὶς ἐπιδιώξεις τῆς Ἀκαδημίας. Στὰ πλαίσια τῆς προοπτικῆς αὐτῆς ἐθεώρησα χρέος μου νὰ προτείνω στὶς μὲν ἀρμόδιες Τάξεις τὴν προκήρυξη ἔδρας Βιοηθικῆς, στὴ δὲ Ὀλομέλεια τὴν ἴδρυση Κέντρου Βιοηθικῆς. Καμμία ἀπὸ τὶς προτάσεις αὐτὲς δὲν ἔτυχε τῆς ἐγκρίσεως εἴτε τῶν Τάξεων εἴτε τῆς Ὀλομελείας, εἶμαι δὲ βέβαιος ὅτι τοῦτο δὲν ὀφείλεται σὲ ἔλλειψη εὐαισθησίας τῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας ὡς πρὸς τὰ φλέγοντα αὐτὰ προβλήματα, ἀλλὰ σὲ ἄλλους λόγους, οἱ ὁποῖοι ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐκλείψουν σύντομα.

Ἡ παρουσία τῆς Ἀκαδημίας στὴν πνευματικὴ ζωὴ τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας ἔγινε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἰδιαίτερος αἰσθητὴ κατὰ τὴν ἀπονομὴ τῶν βραβείων τῆς Ἀκαδημίας. Μὲ ἱκανοποίηση παρατήρησεν ἡ Ἀκαδημία τὴν προβολὴ και τὰ εὐμενῆ σχόλια τοῦ Τύπου γιὰ τὶς ἀπονεμηθεῖσες ἀπὸ αὐτὴν κατὰ τὴν τελευταία πανηγυρικὴ συνεδρία τιμητικὲς διακρίσεις. Ἰκανοποιοῦν εὐλόγως τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας σχόλια, ὅπως ἐκεῖνα ἐγκριτῆς ἐφημερίδας ὅτι οἱ ἐφετεινὲς

τιμητικές διακρίσεις μαρτυρούν ότι η Ακαδημία «σκύβει πάνω από τις μοναχικές προσπάθειες και τις διακριτικές, αλλά ουσιαστικές συμβολές» και ότι «είναι το μόνο δημόσιο πνευματικό ίδρυμα που αρθρώνει έναν λόγο έξω από τα άναμενόμενα» (Καθημερινή, 28.12.2002).

Παρόμοια εκτίμηση του Τύπου εκφράστηκε και όταν σε συνέντευξη Τύπου στις αρχές του έτους γνωστοποιήθηκε ο πλούτος του σε πολλούς άγνωστου εκδοτικού έργου της Ακαδημίας. Η επιδίωξη της δημοσιότητας απάδει στους πνευματικούς θεσμούς. Ζούμε όμως στην εποχή της πληροφορίας, και η Ακαδημία πρέπει να καθιστά γνωστό το έργο της στο ευρύτερο κοινό.

Το μεγαλύτερο όμως και ουσιαστικότερο έργο της Ακαδημίας παραμένει αναπόφευκτα άφανές. Πρόκειται για το συντελούμενο έρευνητικό έργο των Κέντρων Έρευνών της Ακαδημίας και το συγγραφικό, καλλιτεχνικό και άλλο έργο των μελών της. Το έργο αυτό τιμά την Ελλάδα διεθνώς και εξασφαλίζει στην Ακαδημία Αθηνών την πρέπουσα θέση στον παγκόσμιο χώρο της επιστήμης, των Γραμμάτων και των Τεχνών.

Ενώ το κύριο έργο της Ακαδημίας παρέμεινε και κατά το παρελθόν έτος κατά φυσικόν λόγον άφανές, ένα συγκεκριμένο γεγονός προσέλαβε ιδιαίτερη δημοσιότητα και προβολή. Πρόκειται για τα έγκαίνια της λειτουργίας του Ίδρυματος Ιατροβιολογικών Έρευνών, τα όποια τελέστηκαν με κάθε επιστημότητα από την Αύτου Θ. Παναγιότητα τον Οικουμενικό Πατριάρχη, παρουσία του έξοχότατου Προέδρου της Δημοκρατίας, του Κυρίου Πρωθυπουργού, του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος, μελών της Κυβερνήσεως και πολλών άλλων προσωπικοτήτων. Το μεγάλοπνο αυτό έργο, το όποιο όφείλεται κυρίως στον μόχθο του τότε Αντιπροέδρου και σημερινού Προέδρου της Ακαδημίας κ. Γρηγορίου Σκαλκέα, του Διοικητικού Συμβουλίου και των διακεκριμένων συνεργατών του, καθώς και στη γενναία οικονομική ένισχυση της ελληνικής Πολιτείας, προσθέτει στην Ακαδημία Αθηνών ιδιαίτερη αίγλη, αλλά και μεγάλες δυνατότητες επιστημονικής και κοινωνικής προσφοράς.

Και τώρα ήλθε η στιγμή της επίσημου μεταθέσεως των καθηκόντων του Προέδρου της Ακαδημίας στον νέο Πρόεδρό της. Αποτελεί για μένα λόγον μεγάλης χαράς το ότι παραδίδω την προεδρία στον αγαπητό, διακεκριμένο και δραστήριο ακαδημαϊκό κ. Γρηγόριο Σκαλκέα, με Αντιπρόεδρον το διακεκριμένο

μέλος τῆς Τάξεως τῶν Γραμμάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν κ. Σπυρίδωνα Ἰακωβίδη,
τοὺς ὁποίους καὶ παρακαλῶ νὰ λάβουν τὶς θέσεις τους στὸ Προεδρεῖο.

Κύριε Πρόεδρε,

Δεχθῆτε, παρακαλῶ, τὰ συγχαρητήρια καὶ τὶς πλέον ἐγκάρδιες εὐχές μου
γιὰ πλήρη εὐόδωση τοῦ προεδρικοῦ ἔργου, πὺ ἀναλαμβάνετε, καὶ ἐπιτρέψατέ
μου νὰ σᾶς περιβάλω μὲ τὸ μέγα διάσημο τῆς Ἀκαδημίας.